

Taikusydän on taiteen, kulttuurin ja hyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Pääkirjoitus 7/2020

Marraskuun uutiskirjeemme nostaa jälleen esiin eri puolilla Suomea tapahtuvaa kulttuurihyvinvointityötä. On ilo huomata, että yhä useammalla paikkakunnalla kulttuuri on löytänyt tiensä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteisiin sekä käytännön työhön. Myös alueelliset rakenteet vahvistuvat kulttuurihyvinvointiin liittyvien suunnitelmien myötä.

Suomessa on tehty alueellisia kulttuurihyvinvointisuunnitelmia jo ainakin neljän maakunnan alueella. Lisäksi kulttuurihyvinvointi on osana useiden alueiden hyvinvointikertomuksia.

Tänä vuonna kulttuurihyvinvointisuunnitelmatyö on käynnistynyt mm. Satakunnassa sekä Pohjois-Karjalassa. Suunnitelma on kuitenkin vasta suunnitelma, ja se tarvitsee toteutuakseen selkeän toimeenpanon resursseineen, seurannan ja raportoinnin sekä vahvaa viestintää ja koordinaatiota. Rakenteita ja strategisia dokumenttejakin tehdään aina ihmisiä varten, ihmisille ja ennen kaikkea ihmisten kanssa yhdessä.

Kulttuurihyvinvointisuunnitelmatyöhön oman mausteensa antavat taide ja taiteen ammattilaiset. Kannustankin kaikkia erilaisten suunnitelmien kanssa puurtavia ottamaan taiteen ammatilliset mukaan prosessiin - tehdään suunnitelmat ihmisten näköisiksi myös taiteen ja kulttuurin keinoin!

Anna-Mari Rosenlöf, projektipäällikkö

TUTKIMUKSIA

Tutkimus: Katsaus kulttuurihyvinvointialan nykytilanteeseen Suomessa

Arts & Health -lehdessä julkaistu open access -artikkeli hahmottelee kokonaiskuvaa kulttuurihyvinvointialan nykytilanteesta Suomessa sekä alan suuntaviivoja tulevaisuuteen. Artikkelissa käsitellään kulttuurihyvinvointialan kehitystä ja historiaa Suomessa, keskeisiä politiikkaohjelmia, rakenteita, käytänteitä, rahoitusmekanismeja sekä alan tutkimusta ja koulutusta. Artikkeli on viides sarjassa, joka esittelee kulttuurihyvinvointialan kehitystä eri maissa. Vertaisarvioitu artikkeli

Tutkimus: Sosiaalisen pääoman rooli osallistavassa taidetoiminnassa

Laadullisessa systemaattisessa tutkimuskatsauksessa tarkastellaan sosiaalisen pääoman roolia osallistavassa taidetoiminnassa. Artikkeli avaa sosiaalisen pääoman käsitettä ja sen eri ulottuvuuksia erilaisiin konteksteihin sijoittuvassa kulttuurihyvinvointitoiminnassa. Esiin nostetaan ns. sitovan (bonding) ja yhdistävän (bridging) sosiaalisen pääoman sekä linkittävän (linking) sosiaalisen pääoman positiiviset merkitykset, kuten myös haasteet.

on vapaasti ja maksutta ladattavissa Arts & Health -lehden verkkosivuilta.

Laitinen, L., Jakonen, O., Lahtinen, E. & Lilja-Viherlampi, L. (2020) From grass-roots activities to national policies – the state of arts and health in Finland. Arts & Health.

[Lue lisää](#)

Daykin, N., Mansfield, L., Meads, C., Gray, K., Goulding, A., Tomlinson, A. & Victor, C. (2020) The role of social capital in participatory arts for wellbeing: findings from a qualitative systematic review. Arts & Health.

[Lue lisää](#)

JULKAISUJA

Mitä on outsider-taide Suomessa vuonna 2020?

Taiteen uusia merkityksiä luotaavan Taidetutka-verkkolehden uusimman numeron teemana on outsider-taide. Numerossa pohditaan monesta näkökulmasta suomalaisen outsider-taiteen ajankohtaisia ilmiöitä ja haasteita. Mukana on kuulumisia erityistaiteen, ITE-taiteen ja potilastaiteen saralta, kuin myös näiden ulkopuoleltakin. Outsider-taide teemanumeron päätoimittajana toimii FM, outsider-taiteen läänintaiteilija (Taiteen edistämiskeskus) Esa Vienamo.

Taidetutka-lehti on vapaasti luettavissa osoitteessa: www.taidetutka.fi.

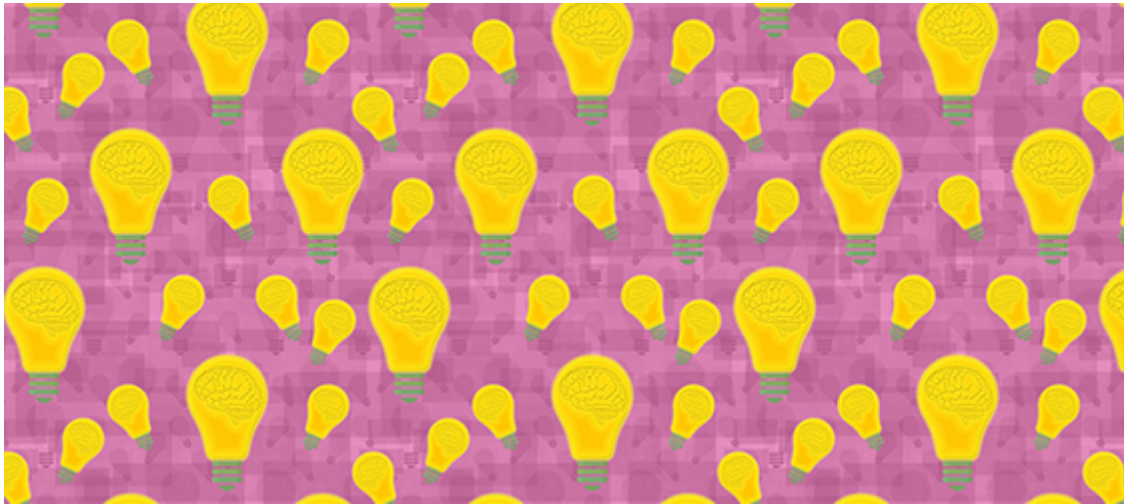
[Lue lisää](#)

Taidetta! Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja

Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) julkaisema Taidetta! Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja on käytännönläheinen tietopaketti taiteen merkityksestä ja mahdollisuuksista hyvinvoinnin ja terveyden tukemisessa. Käsikirjaan on koottu mm. Taiken kehittämisohjelman tuloksia, aiheeseen liittyvää tutkimustietoa, vinkkejä taide- ja kulttuuritoiminnasta kentältä sekä myös tulevaisuuteen kurottautuvia näkökulmia. Käsikirjan kirjoittajina toimivat Taiteen edistämiskeskuksen kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalveluissa työskentelevät Pia Houni, Isto Turpeinen ja Johanna Vuolasto.

[Lue lisää](#)

TAPAHTUMIA

Webinaari: Kulttuurihyvinvointipoolin avoin kokous 24.11.2020

Kulttuurihyvinvointipooli järjestää ensimmäisen avoimen kokouksensa webinaarina tiistaina 24.11.2020. Webinaariin voi ilmoittautua perjantaihin 20.11.2020 saakka. Webinaarissa kuullaan mm. valtiosihteerin Tuomo Puumalan tervehdys ja julkistetaan Kulttuurihyvinvointipoolin kuntavaalitavoitteet. Lisäksi mukana on näkökulmia sekä taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutusten kokijoilta että tekijältä.

[Lue lisää](#)

Kultur på recept – Kulttuuria reseptillä – Arts-on-prescription? -webinaari 1.12.2020

Kulttuurireseptin vaikutuksista on saatu hyviä kokemuksia mm. Ruotsissa, Tanskassa ja Iso-Britanniassa. Sen on todettu esimerkiksi vähentäneen lääkärikäyntejä. Voisiko lääkäriltä saada lähetteen taide- ja kulttuuritoimintaan myös Suomessa? Millaisia vaikutuksia taide- ja kulttuuritoiminnalla on hyvinvointiin?

Tule kuulemaan, miten Ruotsissa ja muissa Pohjoismaissa on otettu käyttöön kulttuurilähetetoimintaa, mitä tutkimuksen valossa tiedetään aiheesta sekä millaisia kokemuksia kulttuuriresepteistä on saatu. Tilaisuuden järjestävät Taikusydän ja suomalais-ruotsalainen kulttuurikeskus Hanasaari. Tilaisuuden kielet ovat ruotsi ja englanti.

[Lue lisää](#)

Kulttuuriperintö asukkaiden hyvinvoinnin ja alueellisen omaleimaisuuden vahvistajana -oppimiskahvila 26.11.2020

Millä tavoin monimuotoinen kulttuuriperintö ja -ympäristö voi vahvistaa alueellista

Webbinarium: Inspirationsdag: Tips om tillgänglighet 7.12.2020

Denna inspirationsdag om tillgänglighet har temata hörsel, syn och publikarbete. Erfarenhetstalare och sakkunniga möts för

omaleimaisuutta sekä tukea asukkaiden kulttuurista hyvinvointia? Oppimiskahvilan alustuksissa kuullaan kulttuurisuunnittelun ja yhteiskehittämisen menetelmistä lähiötutkimuksessa Porissa, lin kunnan hyvinvointipuisto-konseptista sekä kokemuksia paikkojen ja tarinoiden hyödyntämisestä maaseutumatkailussa Keski-Suomessa. Tilaisuuden järjestää Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura. Ilmoittautuminen päättyy 25.11.2020.

att diskutera tillgänglighet.

Inspirationsdagen arrangeras som webinarium och riktar sig till kulturaktörer och andra intresserade. Deltagandet är kostnadsfritt, men det finns ett begränsat antal platser. Webbinariet skrivtolkas. Anmälan kan göras fram tills 30.11.2020.

[Läs mer](#)

[Lue lisää](#)

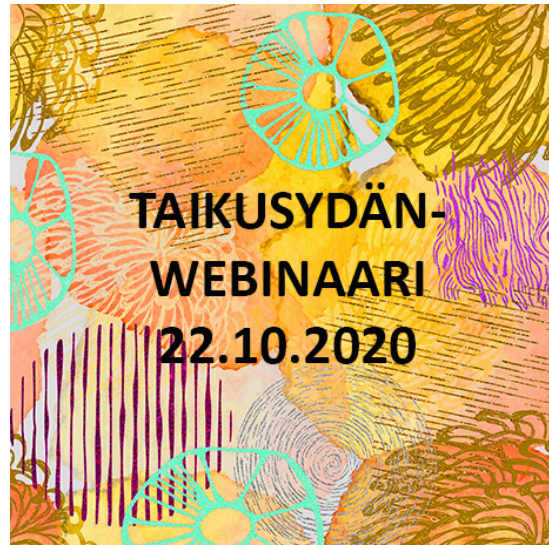

Teatteria mielenterveydestä, toipujien itsensä esittämänä

Taiteen Sulattamon vuoden 2020 teatterituotannon valmistelu on täydessä vauhdissa koronarajoituksia kunnioittaen. Teos saa lopullisen muotonsa joulukuussa, kun mielenterveystoipujien tuottamasta materiaalista koostuva Rajoitettu vapaakävely saa ensi iltansa Tunturikadun vierailunäyttämöllä. Lavalle nousee joukko mielenterveystoipujia ammattiohjaajan, muusikon ja muun työryhmän saattelemana. Rajoitettu vapaakävely on psykiatrisessa sairaanhoidossa tunnettu termi, jolla tarkoitetaan potilaan liikkumavapauden rajoittamista. Teoksen ensi-ilta on keskiviikkona 9.12.2020.

[Lue lisää](#)

UUTISIA

Kulttuurihyvinvointi totta jo tänään! -aloituswebinaarin materiaalit netissä

Satakuntalaisen kulttuurihyvinvointi-suunnitelman teon lähtölaukauksena 29.9.2020 järjestettyyn Kulttuurihyvinvointi totta jo tänään! -webinaariin osallistui lähes 70 henkilöä. Iltapäivän aikana kuultiin kulttuurihyvinvoinnin monista ulottuvuuksista, kuten erityistaidetoiminnasta, Satapsykiatrian kulttuurifoorumista, kulttuurin TEAvisarista Satakunnassa, maahanmuuttajien kulttuurihyvinvoinnista sekä siitä, miten kulttuuri ja hyvinvointi linkittyvät talouteen. Tauoilla virkistystä toivat sairaalaklovnit.

Tutustu webinaarin esitysmateriaaleihin

Taikusydän-webinaarin tallenne katsottavissa 23.11.2020 saakka

Lokakuussa järjestetyn Taikusydän-webinaarin "Kulttuurihyvinvointialan osaamista rakentamassa" tallenne on katsottavissa 23.11.2020 saakka. Tallenteen kesto on n. 2 tuntia 28 min. Webinaarissa kuultiin puheenvuoroja erilaisissa toimintaympäristöissä kuten sairaaloissa, kouluissa, yhdistyksissä ja teatterissa työskenteleviltä kulttuurihyvinvointialan ammattilaisilta. Webinaariin osallistui 75 henkilöä.

Katso tallenne 23.11. saakka

BASKERIPÄÄT-podcastissa keskustellaan kulttuurihyvinvoinnista 10 jakson ajan

Baskeripää-podcastin myötä pääset pohtimaan omaa kulttuurihyvinvointisuhdettasi ja miettimään kulttuurihyvinvoinnin yhteiskunnallista merkitystä. Podcastia luotsaavat Turun Ammattikorkeakoulun ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kulttuurihyvinvoinnin opiskelijat Elina Salmi ja Tiina Mämmelä. Ensimmäinen kausi sisältää 10 jaksoa. Jaksot ilmestyvät joka maanantai 26.10.-28.12.2020.

[Lue lisää](#)

Kysely taideinstituutioiden ulkopuolella toimiville tanssitaiteilijoille

Tanssitaiteilija Annastiina Saastamoinen tutkii opinnäytetyössään taideinstituutioiden ulkopuolella työskentelevien tanssitaiteilijoiden työntekijyyttä ja taiteilijuutta. Opinnäytetyöhön liittyvässä kehittämishankkeessa toteutetaan kysely tanssin ammattilaisille, jotka työskentelevät taideinstituutioiden ja tanssikoulujen ulkopuolella toteuttaen muun muassa yhteisötanssia, soveltavaa tanssia tai kulttuurihyvinvointityötä. Kehittämishankkeen yhteistyökumppanina toimii Läntinen tanssin aluekeskus. Kyselyyn voi vastata 30.11.2020 saakka.

[Vastaa kyselyyn](#)

Sosiaalisesti vaikuttava musiikki -tutkimus: kutsu muusikkokyselyyn

Music for Social Impact – Sosiaalisesti vaikuttava musiikki -hanke kutsuu muusikoita osallistumaan kyselyyn. Voit vastata kyselyyn, jos olet työskennellyt viime vuosina jonkin ryhmän tai yhteisön parissa tavoitteena edistää sekä musiikillisia että sosiaalisia päämääriä, kuten osallisuutta, voimaantumista, yhteisöllisyyttä tai aktivoitumista. Hanketta koordinoi Lontoossa sijaitseva Guildhall School of Music & Drama, ja Suomesta siinä on mukana Taideyliopiston Sibelius-Akatemia. Kyselylomake on saatavilla suomeksi ja ruotsiksi. Vastausaikaa on 30.11.2020 saakka.

[Lue lisää](#)

Parasta Pohjois-Savoon: innostutaan etänäkin!

Parasta Pohjois-Savoon! -hanke pääsi tänä syksynä monen muun toimijan tavoin toteuttamaan Itä-Suomen Hyvinvointivoimalan vuodelle 2020 asetettua ”Uusi tapa tehdä työtä” -visiota käytännön tasolla koronapandemian myötä. Kevään ajan ihmeteltiin tilanteen kehittymistä ja mietittiin ratkaisumalleja. Kun asiakasyksiköihin ei voinut enää tehdä vierailuita, eikä henkilökunta saanut osallistua lähivalmennuksiin, päätettiin valmennukset toteuttaa etälähetyksinä.

[Lue lisää](#)

Lappiin perustettu yhteisöllisen taiteen yhdistys

Pohjois-Suomen taiteen kentällä on jo pidempään pohdittu välittäjäportaana kehittämistä kulttuurihyvinvoinnin ja taiteen uusien toimintamallien juurruttamiseksi. Ryhmä lappilaisia taiteilijoita yhdistäytyi tämän kysymyksen äärelle ja 20.10.2020 päivänvaloon tuotiin Lapin yhteisöllisen taiteen yhdistys LYSTI ry. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää sosiaalisesti sitoutuneen taiteen tekijöiden ammatillista asemaa ja juurruttaa soveltavan taiteen pysyvää roolia yhteiskunnan eri sektoreilla.

[Liity LYSTIn Facebook-ryhmään](#)

Uudenmaan Hyvinvoinnin ja terveyden kulttuurimarkkinat

Tanssikummi® lastensuojelussa – Annastiina

Järjestetään toukokuussa 2021

Vuonna 2021 Uudenmaan Hyvinvoinnin ja terveyden kulttuurimarkkinat järjestetään jo toukokuussa osana Uusimaa-viikkoa. Uusimaa-viikko 2021 kootaan ensi keväänä ”Verkostovoimaa” - teeman alle. Viikon tapahtumien valmistelu käynnistyy hybridimalliin tukeutuen.

[Lue lisää](#)

Loven artikkeli Tanssikummi-toiminnasta nuorten parissa

Läntisen tanssin aluekeskuksen Tanssikummi® Annastiina Love on työskennellyt alkukesästä lähtien Tanssikummina lastensuojeluyksikössä. Tanssikummi® lastensuojelussa -pilotti toteutetaan Taiteen edistämiskeskuksen tuella.

[Lue lisää](#)

Tampereen Teatteri aloittaa yhteistyön kehitysvammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien nuorten teatterin, Teatteri NEOn, kanssa

Tampereen Teatterin tavoitteena on teatterinjohtaja Mikko Kannisen johdolla kehittää toimintansa lähivuosina yhdenvertaiseksi ja saavutettavaksi. Tampereen Teatteri toimii vuonna 2021 yhteistyökumppanina Settlementi Tampere ry:n yksikön NEO – OmaPolun toteuttaman Teatteri NEO -hankkeen kanssa, jonka kohderyhmänä ovat kehitysvammaiset ja erityistä tukea tarvitsevat nuoret sekä heidän läheisensä. Kuvassa Tampereen Teatterin teatterinjohtaja Mikko Kanninen, Teatteri NEOn jäsen Ville Mäntynen ja teattereiden välisen yhteistyön taiteellisen työn suunnittelija Riikka Papunen.

[Lue lisää](#)

Pieksämäki palkittiin ansiokkaasta hyvinvointia ja terveyttä edistävästä kulttuurityöstä

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on myöntänyt Pieksämäen kaupungille kunniamaininnan laadukkaasta työstä hyvinvointia ja terveyttä edistävän

OKM:n erityisavustukset kuntien kulttuuritoiminnan kehittämistehtävään ja kokeiluihin 2021-2023 myönnetty

Valtakunnallisen kehittämistehtävän avustuksen kuntien kulttuuritoiminnan tietoperustan kehittämiseen sai Suomen

kulttuurin hyväksi. Lisäksi Iisalmi ja Porvoo saivat erityismaininnat kulttuurityöstään.

[Lue lisää](#)

Kuntaliitto. Alueellisia kehittämistehtäviä toteuttavat Etelä-Savon maakuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Porvoon ja Tampereen kaupungit. Erityisesti kokeiluhankkeissa painottuvat kulttuurihyvinvoinnin, osallisuuden ja saavutettavuuden teemat.

[Katso lista avustuksen saaneista toimijoista](#)

KOULUTUS

Luovuus ja taide sosiaali- ja terveysaloilla (CRASH): Ylempi AMK-tutkinto kulttuurialan ammattilaisille

Metropolia AMK:n uudessa Creativity and Arts in Social and Health Fields - CRASH (Luovuus ja taide sosiaali- ja terveysaloilla) -tutkinnossa yhdistetään uusinta tutkimusta työelämän käytännönläheiseen kehittämiseen. Moniammatillinen yhteistyö on CRASH-tutkinnon keskiössä: eri alojen ammattilaiset opiskelevat rinnakkain, tutustuvat toistensa työotteisiin ja tekevät yhteisiä projekteja. Haku alkaa 7.1.2021 ja opiskelu käynnistyy elokuussa 2021

[Lue lisää](#)

#taidetoimii #kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

[Tilaa uutiskirje](#)

Yhteystiedot

Taikusydän
Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia
Linnankatu 54
20100 Turku
p. +358 50 5985257
anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

taikusydan.fi
Peruuta uutiskirje

Seuraa Taikusydäntä somessa

